

ประวัติความเป็นมา เหตุการณ์สำคัญ และการเปลี่ยนแปลง

๒.๑ ประวัติความเป็นมาของตำบลเกาะหมาก

เกาะหมาก เป็นเกาะที่ตั้งอยู่กลางทะเลสาบสงขลา ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง พื้นที่แห่งนี้เคยเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของมนุษย์หินมาก่อน จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่า เคยมีการขุดค้นพบขวานหินโบราณกว่าร้อยชิ้น (ปัจจุบันบางส่วนอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ บ้านแหลมกรวด) ซึ่งเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหิน ด้วยความเหมาะสมทางภูมิศาสตร์พื้นที่แห่งนี้ก็ได้มีการพัฒนามาเป็นชุมชนเมือง (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๖ หรือ พ.ศ.๕๐๑-๖๐๐) ซึ่งมีชื่อว่าเมือง “เวียงจี้” เมืองนี้มีความเจริญรุ่งเรืองในเรื่องการค้าขาย และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางทะเล นอกจากนี้ยังมีความเจริญในด้านพุทธศาสนาอีกด้วย เพราะได้มีการขุดค้นพบซากวัดโบราณประมาณ ๑๓ แห่ง เช่น วัดเขาพระนอน วัดหนองปลักแรด เขาวัดอ่าวบ้านเก่า เขาเจดีย์ วัดปลายแหลมเขาชัน วัดหลังโรงเรียนบ้านเกาะเสือ วัดอ่าวท่ายาง วัดปากน้ำปากบาง วัดปลายแหลมปากบาง วัดปลายแหลมหลา วัดบ่อห้ว วัดเกาะขาม เป็นต้น โดยเฉพาะวัดปลายแหลมเขาชัน เขาเจดีย์ วัดเกาะขาม วัดอ่าวท่ายาง เป็นวัดที่อยู่ในการถือครองที่ดินของชาวบ้าน (ปัจจุบันตั้งอยู่ที่บ้านเกาะเสือ) และบางพื้นที่ไม่มีสภาพความเป็นวัดหลงเหลืออยู่ ทั้งหมดไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากร